

πιάσθησαν ἐνώπιον τοῦ κ. Πράτ, τὸν εὖρον γαλήνιον.

— Παιδιά μου, εἶπε πρὸς αὐτούς, ἤμην τρελλός, ἀλλ' ἔτελείωσε καὶ ἰθεραπεύθην. Μαγδαληνή, ἡ προίξ σου εἶνε ἐτόιμη. Θὰ νυμφευθῇς τὸν Ἑρρίκον. Ἀποσυρῇτε, ἀφήσατέ με, εἶπε μὲ χείρονομίαν παρακωλύσασαν τὴν ἔκφρασιν τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν νέων.

Ο συνταγματάρχης ἔδειξε μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου στωϊκὴν ἀπάθειαν.

"Οτε μετὰ μηνιαίων ταξείδιον οἱ νεόνυμφοι ἐπανῆλθον παρὰ τῷ συνταγματάρχῃ νὰ διατρίψωσιν ἡμέρας τινὰς πρὶν ἢ μεταβῶσιν εἰς τὴν ὀριστικὴν κατοικίαν των, ὁ κ. Πράτ τοὺς ὑπεδέχθη μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας.

— Λοιπὸν, παιδιὰ μου, εἰσθε εὐτυχεῖς; τοὺς ἠρώτησε.

— Ναί! ἀγαπητὲ πατέρα, ἀνέκραξαν ῥιπτόμενοι εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— Ἑρρίκε, προσέθηκε, δὲν εἶνε καιρὸς νὰ κανόνισωμεν τοὺς λογαριασμοὺς μας;

— ὦ! θεῖε μου, ἄς μὴ ὁμιλῶμεν περὶ τούτου, εἶπεν ὁ νέος.

— Ἀλλὰ θέλω τὰ χίλια φράγκα μου, ἀνέκραξεν ὁ κ. Πράτ, ἀφοῦ τὰ ἐκέρδησα.

— Πῶς! ἠρώτησεν ὁ Ἑρρίκος ἐκπληκτος.

— Ἡ νέα μου νεοσύλλεκτος, ἀπήντησεν ὁ συνταγματάρχης, εἶνε ἡ Μαγδαληνή, ὁ δὲ γάμος μου ἦτο κωμωδία. Εὖρον μόνον αὐτὸ τὸ μέσον διὰ νὰ ἐφελκύσω τὴν προσοχὴν σου ἐπ' ἐκείνης τὴν ὁποίαν σοὶ προώριζα. Ἀλλὰ, κράτησε τὰ χρήματά σου. Τὰ προσθέτω εἰς τὸ γαμήλιον δῶρόν μου.

Εὐθυμος γέλως ἐπηκολούθησε τὴν δῆλωσιν ταύτην, καταδείξασαν τὴν διπλωματίαν τοῦ συνταγματάρχου καὶ ἀπαλλάξασαν τὸν Ἑρρίκον καὶ τὴν Μαγδαληνὴν ἀναμνήσεως πιεζούσης τὴν εὐτυχίαν των.

(G. Rigoulet.)

Ο ΝΟΥΣ ΚΑΙ Ο ΟΓΚΟΣ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ

Ὁ Ἀδόλφος Βλὸκ ἐν σπουδαιότητι ἄρθρῳ δημοσιευθέντι παρ' αὐτοῦ ἐν τῇ *Ἀνθρωπολογικῇ Ἐπιθεωρήσει* περὶ τῆς ὑπαρχούσης σχέσεως τοῦ νοῦ πρὸς τὸν ὄγκον τοῦ ἐγκεφάλου καταλήγει εἰς τὰ ἐξῆς πορίσματα.

1) Δὲν ὑπάρχει ἀπόλυτος σχέσις τοῦ νοῦ πρὸς τὸν ὄγκον τοῦ ἐγκεφάλου, διότι ὡς γνωστὸν καὶ εὐφυεῖς ἄνθρωποι συμβαίνει νὰ ἔχωσι μικρὸν ἐγκέφαλον, καὶ ἥκιστα εὐφυεῖς ὀγκώδη. Ἐκτὸς τούτου παρὰ τισι φυλαῖς, αἵτινες θεωροῦνται μικρᾶς διανοητικῆς ἀναπτύξεως ἀπαντᾷ ἐγκέφαλος ἡ κρανίον σχετικῶς εὐρυχωρότατον. 2) Οἱ λόγοι ὧν ἕνεκα ὁ ἐγκέφαλος εἶναι μᾶλλον ἢ ἡ-

τον ὀγκώδης εἶναι ποικίλοι· διότι ὁ ὄγκος τοῦ ἐγκεφάλου δύναται νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸ μέγεθος, τὸ βάρος τοῦ σώματος ἢ τὴν δύναμιν τῶν μυῶν. Τέλος ὁ κυρίως ἐγκέφαλος δύναται νὰ καταστῇ ὀγκώδης παρὰ τινι φυλῇ ἢ ἀτόμῳ ἕνεκα τῆς διανοητικῆς δραστηριότητος. 3) Ὁ κυριώτατος παράγων τοῦ βαθμοῦ τῆς νοῦνεχείας παρὰ τῷ ἀτόμῳ εἶναι ἡ ποιότης τοῦ ἐγκεφαλικοῦ κυττάρου. Ἡ ποιότης αὕτη συνίσταται εἰς μείζονα ἢ ἐλάσσονα εὐαισθησιαρ εἰς ἐντυπώσεις ἢ ἐρεθισμοὺς τοῦ ἐγκεφαλικοῦ κυττάρου, θεωρουμένου ὡς ὑποστάσεως τοῦ νοῦ. Ἡ εὐαισθησία αὕτη τῶν ἐγκεφαλικῶν κυττάρων δύναται νὰ εἶναι ἔμφυτος ἢ ἐπίκτητος. Ἡ πρώτη μὲν εἶναι τεκμήριον ὑπερόχου διανοίας, ἡ δὲ δευτέρα ἀποκτᾶται διὰ συνεχούς ἐργασίας, ἥτις εἶναι ἀναπόφευκτος εἰς παντὰ εὐφυᾶ ἄνδρα. *Νευρώσεις* τινὲς δύναται ἐπίσης νὰ παράγωσι τὴν εὐαισθησίαν ταύτην. 4) Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς φυλάς, ὑπάρχουσι περιστάσεις μὴ ἐξαρτώμεναι ἐκ τοῦ ἀτόμου, ἀλλ' ἐνεργοῦσαι ἐπὶ πάντων, αἵτινες συντείνουσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς διανοίας καὶ εἰς τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἐξόχων ἀνδρῶν. Ἡ φύσις καὶ ὁ βαθμὸς τῆς διανοίας εἶναι διάφοροι παρὰ ταῖς διαφοροῖς φυλαῖς, ἀλλ' οὐδαμοῦ μόνος ὁ ὄγκος τοῦ ἐγκεφάλου ἀποτελεῖ τὸν κυριώδη παράγοντα τοῦ νοῦ.

* * *

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ἡ Σκλάβαι καὶ ὁ Γεννίτσαρος

Τοῦρκοι ἐπάτησαν τὸ χωριὸν κ' ἐκάψαν τὰ σπίτια,
Πῆραν λίτραις μάλαμμα, πῆραν καντάρ' ἄσπῃμι,
Πῆραν καὶ σκλάβαις διαλεχταῖς, ἀπάρθενα κορίτσια.
Κι' αὕτη τὴν κόρη τοῦ Μηνᾶ μὲ τὰ γλαρὰ τὰ μάτια
Τὴν σέρνει ἕνας γεννίτσαρος π'ισθ' ἄγκωνα δεμένη.
Κ' οἱ ἄλλοι Τοῦρκοι λαχταροῦν τὴν ὁμορφὴν τὴν σκλάβαν
Κι' ὁ μπέης ὅλο τὴ θωρεῖ καὶ καίγει' ἡ καρδιά του:
— Ἐλα, μωρὲ γεννίτσαρε, κι' ἂν τὴν πουλῇς τὴν κόρη,
Χίλια φλουριά σου δίνω γ'ὼ γιὰ νὰ τὴν ἀγοράσω,
Κι' ἂν δέν σου φτάνουν μόν' αὐτά, σοῦ δίνω κι' ἄλλα τόσα,
Κι' ἂν δέν σου φτάνουν μὴδ' αὐτά, σοῦ δίνω τᾶρματά μου,
Κι' ἂν δέν σου φτάνουν μὴδ' αὐτά, σοῦ δίνω τᾶλογό μου,
Γιὰτ' εἶν' ἡ νιὰ γλυκόμεματι κι' ὅτι νὰ πῆς ἀρχίζει.

— Ὅσα κι' ἂν δώσης, μπέη μου, τὴ σκλάβαν δέν τὴ παίρνεις,
Τι' ἐγὼ τὴ σκλάβαν τὴν πονῶ, π'ραμμάτιαν δέν τὴν κάνω.

— Καλὰ, μωρὲ γεννίτσαρε, γ'ἄκουρογεννημένε,
Κι' ἄς μὴ μὲ π'οῦν Χαλὴλμπεη, ἂν δέν σου τήν πάρω.

Καρδιοχτυπᾷ ὁ γεννίτσαρος γιὰ τὴν καλὴν τὴν σκλάβαν,
Καὶ σὰν ἐφτάσαν 'ς τὸ βουνὸν κ' ἐπλάκωσεν ἡ νύχτα
Παίρνει τὴν στράτα τῆς πλαγιᾶς μακριὰ ἀπὸ τᾶλλο ἀσκέρι.
Κι' οἱ ἄλλοι δέν τον ν'νοιώσανε, γιατί βαρυκοιμῶνταν,
Μόνον ὁ μπέης τὸννοῶσε, πούχε καὶ μὲ 'ς τὰ στήθη.
Σὰν μαῦρο φίδι ἐξηλυστᾷ κι' ἀπὸ κοντὰ τὸν ἔχει
Καὶ σὰν τὸν ἐκοντόφθασε μὴ κουμπουρίζα τοῦ δίνει.
Πετάχθηκε ὁ γεννίτσαρος σὰν τᾶγριο ζαρκαδί,
Νοιώθει τὸ βόλι κόλασι, φωτιά 'ς τὰ σωθικά του
Καὶ συμμαζεύει μονομιάς τὴν ὑστέρη ζωὴ του,
'Σ τὸν μπέη χύνεται, πετᾷ, 'ς τὴ γῆ τὸν γονατίζει

Καὶ τοῦ καρφώνει τὴν καρδίαν μ' ἀσταπτερό χαντζάρι:
—Μπέη μου παίρνεις τὴν ζωὴν—τὴ σκλάβαν δὲν τὴν παίρνεις!.

Κ' ἡ κόρη κλαίει, δέρνεται, πισθάγκωνα δεμένη.
Σὰν ποῦ νὰ φύγῃ, ποῦ νὰ πᾶ μέσα 'ς τὴ μαύρη νύχτα;
Κ' ὁ λαθωμένος τῆς 'μιλεῖ καὶ τὴ γλυκοφωνάζει:

—Κόρη μου, μὴ με σκιάζεσαι, καὶ μὴ με καταρίεσαι.
Βγίνει ἡ ψυχὴ ἀπ' τὰ στήθια μου, 'ς 'λίγο θὰ 'πεθάνω...
Μον' ἔλα, κοντοζύγωσε, γονάτισε 'ς τὸ χῶμα,
Πρὶν ξυλζασθοῦν τὰ χέρια μου νὰ κόψω τὸ σχοινὶ σου,
Νὰ φύγῃς, νὰ 'λευθερωθῇς: τί σὲ πονεῖ ἡ καρδιά μου.
Εἴχ' ἀδερφοῦλα μιὰ φορὰ πῶμοιζε μετ' ἐσένα!...

Κ' ἡ κόρη ἐκοντοζύγωσε καὶ τὸ σχοινὶ τῆς κόβει.
Κάνει νὰ φύγῃ, νὰ κρυφθῇ, μὴν ἔρθουν καὶ τὴν βροῦνε
Καὶ πάλι κᾶτι τὴν τραβᾷ κοντὰ 'ς τὸ λαθωμένο...
Ξεχνᾷ ποῦνε καλζότουρκος καὶ χριστιανὸς προδότης,
Μόνο τὸν βλέπει ὅπου πονεῖ καὶ σπαρταρᾷ 'ς τὸ χῶμα
Καὶ νοιώθει μιὰ κρυφὴ χαρὰ τὸν πόνο του νὰ γιάνη.

—'Ετσι ἡ γυναῖκα ἐπλάσθηκε γιὰ νὰ πονῇ τοὺς ἄλλους!

Τοῦ κάκου σχίζει τὴν ποδιά νὰ δέσῃ τὴν πληγὴν του.
'Ο νιὸς δὲν ἔχει πλεῖα 'μιλιά κι' ὁ νιὸς ζωὴ δὲν ἔχει...
Μόνο 'σὰν νὰ μαλᾷθηκε, σὰν νὰχε μετανοιώσῃ.
Σὰν ν'ἀννησθε πορὸς ἄγγελος παρέστανε κοντὰ του,
'Ημέρωσεν ἡ ὄψις του 'ς τὴν ὑστερήν του ὥρα
Κ' ἀπ'τὰ θολὰ τὰ μάτια του δυὸ δάκρυα κυλοῦνε,
Δυὸ δάκρυα ποῦ πλέουνε τὴν μαύρην τὴν ψυχὴν του....
'Ο νιὸς σὰν τοῦρκος ἔζησε, σὰν χριστιανὸς πεθαίνει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατὰ τινὰ ἀπογραφικὴν σημείωσιν, ἣν ὁ Κάρολος Βιμπέρ ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ 'Ιατροδικαστικῇ αὐτοῦ, αἱ αὐτοκτονίαι ἐπολλαπλασιάσθησαν μεγάλως ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν. Ἐν ᾧ ἐπὶ μίαν πενταετίαν ἀπὸ τοῦ 1826 μέχρι τοῦ 1830 ἐγένοντο 1500, ἀπὸ τοῦ 1876 μέχρι τοῦ 1880 ἐγένοντο ἐξικισχίλια. Συνηθέστερα: εἶνε αἱ αὐτοκτονίαι τῶν ἀνδρῶν. Ἐξ 162636 αὐτοκτονηθέντων ἀπὸ τοῦ 1836 μέχρι τοῦ 1876 ἄνδρες μὲν ἦσαν 125766 γυναῖκες δὲ 36870, ἥτοι ἀναλογοῦσι 10 γυναῖκες ἐπὶ 34 ἀνδρῶν. Αἱ πλεῖσται αὐτοκτονίαι γίνονται κατ' Ἰούνιον καὶ Ἰουλίον, διπλάσαι περίπου τῶν κατὰ τὸν χειμῶνα. Οἱ τρόποι τῆς αὐτοκτονίας εἶναι διάφοροι, καὶ ἄλλους τούτων προτιμῶσιν οἱ ἄνδρες, ἄλλους δὲ αἱ γυναῖκες. Παρατηρεῖται δ' ἡ ἐπομένῃ ἀναλογία ὡς πρὸς τοῦτο: ἐπὶ χιλίων αὐτοκτονιῶν, αὐτοκτονοῦνται διὰ στραγγαλισμοῦ ἢ ἀπαγχονίσσεως ἄνδρες μὲν 473 γυναῖκες δὲ 320· διὰ πνιγμοῦ ἐν ὕδατι ἄνδρες 244, γυναῖκες 426· διὰ πυροβόλων ὅπλων ἄνδρες 134, γυναῖκες 7· δι' ἀσφιδίας ἐξ ἀνθρώπων ἄνδρες 58, γυναῖκες 122· διὰ κσιπερῶν ὅπλων ἄνδρες 42, γυναῖκες 27· διὰ κατακρημνίσσεως ἄνδρες 27, γυναῖκες 52· διὰ δηλητηρίου ἄνδρες 16, γυναῖκες 40· διὰ ποικίλων ἄλλων τρόπων ἄνδρες 10, γυναῖκες 5.

Βιομηχανικὴ τις ἐταιρία ἐν Ἀδὸς Ἀγγελοῦ τῆς Νοτίου Καλλιφρονίας ἔλαβε τὸ προνόμιον τῆς ἐφευρέσεως κατασκευῆς χάρτου ἐκ τῶν φύλλων ἀλόης τινοῦ καλουμένης ἐπιστημονικῶς 'Γούκκης τῆς βραχυφύλλου

(Yucca breviflora.) Τὸ φυτὸν τοῦτο φύεται ἐν ἀφρονίᾳ ἐν ταῖς πυκνοτάταις δάσεσι τῆς Νοτίου Καλλιφρονίας, τῆς Οὐτάχ, τῆς Ἀριζόνης καὶ τοῦ βορείου Μεξικοῦ. Ἡ ποιότης τοῦ οὗτω κατασκευαζομένου χάρτου εἶναι πολλὰ ἀνωτέρα τοῦ ἐξ ἀχύρου χάρτου, εἰς ὃν ἐκτυπῶνται αἱ πλείσται τῶν ἐφημερίδων καὶ βιβλίων, ἡ δὲ τιμὴ αὐτοῦ εἶναι ἡ ἴδια.

Ἐπιστήμων Βέλγος, μελετήσας ἐντολὴν τῆς Ἀκαδημίας τῶν Βρυξελλῶν τὰ κατὰ τὴν ὀπτικὴν τῶν ἐντόμων, κατέληξεν εἰς τὰ ἐπόμενα πορίσματα. Τὰ ἡμέροβια ἐντομα ἔχουσι χρεῖαν ἀπλέτου φωτός, διότι ἀσθενεὺς ὄντος τοῦ φωτός ἀδυνατοῦσι νὰ πετάσωνται ἀσφαλῶς παραπλανώμενα ἐν τῇ δρόμῳ των. Οἱ ἀπλοὶ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐχόντων σύνθετον τὸν ὀφθαλμὸν ἐντόμων ἐλαχίστην ἔχουσι χρησιμότητα καθόλου δὲ τὰ τοιαῦτα ἐντομα δὲν διακρίνουσιν τὸ σχῆμα τῶν ἀντικειμένων ἢ ἀμυδροτάτην ἔχουσιν ἔννοιαν αὐτῶν.

Ἐν ἐκτάκτῳ φύλλῳ τῆς Ἀκροπόλεως φιλοκάλως ἐκτετυπωμένη, ἐδημοσιεύθησαν ποιήματα, γνῶμαι, κρίσεις ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν λογίων περὶ Μακεδονίας καὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ αὐτῆς. Ἐκ τοῦ φύλλου τούτου σταχυολογοῦμεν τὰς ἐπομένας σκέψεις ἐπιφανῶν ξένων:

Age quod-agis (ἐνεργῶν ἐνέργει σπουδαίως) εἶναι τὸ ἔμβλημα τοῦ σοφοῦ. (Φερδ Λεσσέψ.)

Ἡ Ἑλλάς καὶ πάντες οἱ λαοί, οἵτινες ὑπέστησαν τὴν οἰκτρὰν κατάκτησιν τοῦ ἸΕ' αἰῶνος, ὁμοιάζουσι τοὺς πρὸς βορρᾶν τῆς Σκανδιναβίας λειμῶνας, οἵτινες διατρεφονται ὑπὸ τὴν χιόνα· ὑπὸ τὸ πένθιμον αὐτὸ κάλυμμα διδάσκεται ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη. (Ερνέστος Ρενάν.)

Ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, γινομένη καὶ πάλιν Ἑλληνικῇ, θέλουσι σχηματισθῇ τὰ ρεύματα ἐκεῖνα τῶν ἰδεῶν, αἵτινα ἐν μεγάλαις ἐποχαῖς προσήγγισαν τὴν Ἀνατολὴν εἰς τὴν Δύσιν. (Τουλία Ἀδάμ.)

Ὁ Ἀλέξανδρος ἦτο ὁ μέγιστος τῶν Ἑλλήνων. Εἶνε δυνατόν ἡ Μακεδονία, ἡ κοιτίς του, νὰ μὴ ᾔτο Ἑλληνική; Ἐκεῖθεν ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς εἰσεχώρησεν εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἡ Μακεδονία μόνον εἰς φυλὴν πολιτισμένην δύναται ν' ἀνήκῃ.

(Ο. Μεζιέρ.)

Εἴθε ἡ χώρα, ὅπου ὁ Ἀριστοτέλης τὸν υἱὸν τοῦ Φιλίππου ἐδίδασκε, καὶ πάλιν νὰ προσέλθῃ εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, οἱ δὲ περίοικοι οὐδέποτε νὰ λησμονήσωσι τὴν σημασίαν τοῦ τόπου τούτου.

(Ερνέστος Κούρτιος.)

Σὺ ὀψιγενὲς θαρραλέον τέκνον Ἑλλήνων
νικητριά ποτε τῆς Ἀνατολῆς, Μακεδονία,
πιστῶς διαφύλαττε τὴν μητρικὴν γλῶσσαν,
ἕως οὐ εἰσέλθῃς εἰς τὸν πάτριον οἶκον!

(Richard Boeckh.)